

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 IM. ŻORSKICH TWÓRCÓW KULTURY W ŻORACH

Podstawy prawne Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

1. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz.483, art. 72 z późn. zm.);
2. Ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191 i 1198 oraz z 2015 r. poz. 357, 1268 i 1418, art.6).
3. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59);
4. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60);
5. Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2016r. poz. 1943 z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356)
7. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591),
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 1646, § 19, § 20, § 21)
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1578)
10. Konwencji o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 Nr 120, poz. 526 z późn.zm.);
11. Statut szkoły.

WSTĘP

Szkoła w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych kieruje się dobrem uczniów, umożliwia im wszechstronny i harmonijny rozwój, wyrównanie szans edukacyjnych.

Uczniowie są zachęceni do wysiłku i pracy nad sobą, a ich osiągnięcia są dostrzegane i doceniane. Szkoła stara się rozbudzać w każdym uczniu ambicję do kształcenia. Szkoła promuje osiągnięcia uczniów w środowisku lokalnym.

W procesie wychowania uczestniczą rodzice i wszyscy nauczyciele oraz pracownicy niepedagogiczni, a podejmowane działania są jednolite i spójne.

Szkoła współpracuje z szeroko pojętym środowiskiem lokalnym, umożliwiając min. rozwój społeczno-kulturalny wychowanków, zorganizowanie pomocy adekwatnej do potrzeb dzieci.

Szkoła jest instytucją demokratyczną i praworządną, krzewiącą postawy twórczości i stawiającą wobec swoich wychowanków wysokie wymagania. Przygotowuje swoich uczniów do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

OPIS FUNKCJONOWANIA SZKOŁY

Szkoła jest miejscem szczególnym, w którym spotykają się ze sobą trzy grupy: uczniowie, pracownicy szkoły oraz rodzice. Tworzą one społeczność szkolną SP3. Wszelkie działania prowadzone na terenie placówki uwzględniają te potrzeby i oczekiwania społeczności, które pozostają w zgodzie z zapisami statutu szkoły oraz nie naruszają przepisów prawa.

W szkole:

1. procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się;
2. uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej;
3. respektowane są normy społeczne;
4. poprzez działalność wychowawczą i profilaktyczną wspomagana jest wychowawcza rola rodziny;
5. realizowane jest wychowanie przez sztukę, min. przez udział w kulturalnym życiu szkoły i miasta;
6. dbamy o bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki;
7. sprawuje się opiekę nad uczniami pozostającymi w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;

8. stwarza się warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnych z zainteresowaniami i potrzebami uczniów;
9. upowszechnia się wśród dzieci i młodzieży wiedzę o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń;
10. poprzez działalność dydaktyczno-wychowawczą kreuje pozytywny wizerunek szkoły w środowisku lokalnym;
11. posiada skuteczny system komunikacji ze środowiskiem lokalnym;
12. podejmowana jest współpraca z przedstawicielami samorządu lokalnego, organizacjami i instytucjami działającymi w środowisku lokalnym;
13. podejmuje działania promujące w środowisku lokalnym.

WARTOŚCI UZNAWANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ

Przed przystąpieniem do wdrażania programu wychowawczo-profilaktycznego przeprowadzono anonimowe badania wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych szkoły na temat wartości uznawanych przez społeczność szkolną. Przebadano wybraną grupę rodziców i uczniów oraz wszystkich pracowników.

Nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni zostali poproszeni o wybranie najbardziej pożądaných cech osobowych dobrego pracownika – przy wskazaniu maksymalnie czterech cech. Ankietowani wskazali następujące cechy (zaczynając od cechy najczęściej wskazanej): pozytywny stosunek do dzieci, cierpliwość, wysoka kultura osobista, stanowczość i konsekwencja. Następnie mieli wskazać maksymalnie pięć najważniejszych dla nich wartości. Wybrali takie wartości jak: życie rodzinne, zdrowie, miłość, pozytywny stosunek do ludzi oraz szacunek dla siebie. Swoj wybór badani najczęściej uzasadniali tym, że są to wartości, którymi kierują się w życiu codziennym, są one dla nich bardzo ważne.

Rodzice mieli za zadanie wskazać maksymalnie pięć wartości, które uznają za najważniejsze, wybrali następujące odpowiedzi: prawda, tolerancja, zdrowie, przyjaźń i miłość. Kolejnym zadaniem było wskazanie maksymalnie pięciu umiejętności, które zdaniem rodziców są najważniejsze dla ich dzieci. Respondenci wybrali takie umiejętności: przyjmowanie odpowiedzialności za swoje postępowanie, współdziałanie w zespole, rozwiązywanie konfliktów w sposób negocjacyjny, rozwijanie własnych zainteresowań oraz umiejętność twórczego rozwiązywania problemów.

Z kolei uczniowie mieli wskazać maksymalnie pięć najważniejszych dla nich wartości. Najczęściej wybierali: szczerłość, miłość, zaufanie, sprawiedliwość i tolerancję. Na pytanie

z kim rozmawiasz o wartościach, starsi uczniowie odpowiedzieli, że najczęściej rozmawiają z przyjacielem/przyjaciółką, a w następnej kolejności wskazywali z rodziców. Natomiast młodszy uczniowie zdecydowanie częściej wskazywali rodziców jako tych, z którymi rozmawiają o tych sprawach. Kolejnym etapem badań było wybranie przez uczniów trzech cech im właściwych. Najczęściej określali się jako osoby: koleżeńskie, uczciwe i towarzyskie.

Czynniki chroniące i czynniki ryzyka występujące w szkole:

1. Czynniki chroniące:

- a) wykwalifikowana kadra pedagogiczna, w tym nauczyciele posiadający dodatkowe kwalifikacje z zakresu terapii pedagogicznej, oligofrenopedagogiki, gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej, logopedii,
- b) dwóch pedagogów w budynkach Szkoły Podstawowej nr 3 w Żorach,
- c) logopeda dla uczniów klas 1-3,
- d) różnorodna oferta zajęć pozalekcyjnych,
- e) duża liczba konkursów organizowanych na różnych szczeblach (szkolne, powiatowe, wojewódzkie, ogólnopolskie, międzynarodowe), dla uczniów o różnorodnych zdolnościach,
- f) tematyczne obchody Dnia Patrona (co rok inny temat przewodni),
- g) uzupełnianie bazy dydaktycznej szkoły, w miarę posiadanych środków,
- h) monitoring szkolny obejmujący newralgiczne miejsca w szkole,
- i) udział szkoły w różnorodnych projektach i kampaniach edukacyjnych ogólnopolskich oraz międzynarodowych,
- j) stosowanie przez nauczycieli nowoczesnych środków dydaktycznych, min. tablic multimedialnych, tabletów,
- k) korzystanie z różnorodnych programów i oprogramowań (np. Prezi, KAHOOT), podczas zajęć lekcyjnych oraz dodatkowych,
- l) kontakt z rodzicami poprzez dziennik elektroniczny,
- m) wyremontowane, estetyczne sale lekcyjne (budynek nr1) oraz prowadzenie remontów i doposażanie sal w budynku nr2,
- n) zainteresowanie nauką szkolną (wszyscy uczniowie w roku szkolnym 2016/2017 otrzymali promocje do klas programowo wyższych),
- o) w szkole nie dochodzi do rażącego naruszania norm, wszelkie zgłaszane przez uczniów i rodziców sprawy są na bieżąco załatwiane przez wychowawców oraz pedagogów,

- p) dobry kontakt indywidualny z rodzicami większości uczniów,
- q) bardzo dobra współpraca z Radą Rodziców,
- r) działalność Samorządu Uczniowskiego,
- s) angażowanie się społeczności szkolnej w działania charytatywne,
- t) działalność koła Wolontariatu,
- u) kierowanie się tymi samymi lub podobnymi wartościami w życiu przez członków społeczności szkolnej.

2. Czynniki ryzyka występujące w szkole:

- a) występowanie zachowań negatywnych, zachowań z przejawami agresji słownej i fizycznej (przezwiska, obmowa, podjudzanie, zaczepki słowne, przepychanki, nieumiejętność przeproszania, „zabawy”),
- b) trudna współpraca z rodzicami niektórych uczniów,
- c) słaba integracja zespołów klasowych,
- d) nieciekawe wywiadówki,
- e) nie zawsze uczniowie przestrzegają normy społeczne obowiązujące w szkole (mimo deklarowanej ich znajomości),
- f) nie zawsze relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu,
- g) niska samoocena uczniów,
- h) niedojrzałość emocjonalna i społeczna niektórych podopiecznych,
- i) słabsze możliwości uczenia się niektórych uczniów.

CEL GŁÓWNY: Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych.

CELE OGÓLNE:

- 1) Wprowadzenie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności. Współpracy, solidarności. Altruizmu, patriotyzmu, szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowania relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia.
- 2) Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.
- 3) Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.

- 4) Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób.
- 5) Rozwijanie kompetencji takich, jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.
- 6) Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacja do nauki.
- 7) Wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwolą w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat.
- 8) Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji.
- 9) Zapewnienie uczniom możliwości zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do ukończenia szkoły.
- 10) Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość.
- 11) Ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności.
- 12) Promowanie zdrowego stylu życia.
- 13) Wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej.
- 14) Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Wspomaganie rozwoju ucznia poprzez:

- a) efektywne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentowanie własnego stanowiska, z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi;
- b) rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- c) pracę w zespole i społeczną aktywność;
- d) aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.
- e) znajomość zjawiska cyberprzemocy oraz zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z mediów (internet, tv, radio, czasopisma)

2. Czytelnictwo poprzez:

- a) wprowadzenie uczniów w świat literatury, ugruntowanie ich zainteresowań czytelniczych;
- b) wyposażenie w kompetencje czytelnicze potrzebne do krytycznego odbioru tekstów kultury;
- c) kształtowanie postawy dojrzałego i odpowiedzialnego czytelnika;

d) zachęcanie do podejmowania indywidualnych prób twórczych.

3. Edukacja zdrowotna poprzez:

a) kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów;

b) wdrożenie do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób;

c) racjonalną organizację czasu wolnego i świadome korzystanie z mediów;

d) uczenie przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze, wyjaśnianie zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z komputera;

e) zwiększenie świadomości związanych z zażywaniem alkoholu, środków odurzających, leków oraz „dopalaczy”;

f) wzmacnianie obrazu własnej osoby oraz rozwijanie umiejętności interpersonalnych: chronienie siebie w sytuacji nacisku grupowego, empatia, budowanie udanych relacji z ludźmi;

g) ugruntowanie wiedzy z zakresu: prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, stosowania profilaktyki.

4. Kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych i patriotycznych poprzez:

a) wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązanie do historii i tradycji narodowych;

b) przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat;

c) dbanie o wychowanie uczniów w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka;

d) kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego.

5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne poprzez:

a) podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań;

b) uczenie bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu (strony 18+, portale społecznościowe) - przestrzeganie zasad etycznych i prawnych, ocenianie możliwych zagrożeń.

c) pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, oraz relacji między wszystkimi członkami społeczności szkolnej, które oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu;

d) przestrzeganie zasad postępowania i współżycia w szkole przez uczniów, pracowników szkoły i rodziców;

e) realizowanie działań antydyskryminacyjnych.

6. **Wprowadzenie uczniów w świat wartości** poprzez:

- a) podmiotowe traktowanie dziecka, zachowanie umiaru w stosowaniu tak swobody jak i przymusu;
- b) kierowanie się pozytywnymi wartościami w życiu codziennym;
- c) uczenie podejmowania świadomych decyzji i wyborów zgodnych z ogólnie przyjętymi normami.

Najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego w szkole podstawowej to:

- 1) sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach obcych nowożytnych;
- 2) sprawne wykorzystywanie narzędzi matematyki w życiu codziennym, a także kształcenie myślenia matematycznego;
- 3) poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł;
- 4) kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowanie;
- 5) rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- 6) praca w zespole i społeczna aktywność;
- 7) aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

Wizja szkoły

- a) Stworzenie optymalnych warunków do harmonijnego rozwoju, do zdobywania wiedzy i umiejętności.
- b) Stworzenie bezpiecznych i przyjaznych warunków pobytu w szkole.
- c) Współpraca wysoko wykwalifikowanej kadry pedagogicznej w klimacie zaufania w celu zapewnienia uczniom pełnego rozwoju osobowości oraz umożliwienia kształtowania zainteresowań i uzdolnień.
- d) Zapewnienie jak najlepszej bazy dydaktycznej z uwzględnieniem nowoczesnych technologii.
- e) Objęcie wszechstronną pomocą potrzebujących uczniów.
- f) Propagowanie zdrowego trybu życia.
- g) Kultywowanie polskiej tradycji, korzystanie z dziedzictwa kulturowego Ojczyzny, regionu i miasta.

- h) Stworzenie warunków do harmonijnej współpracy i odpowiedzialności wszystkich podmiotów szkoły: uczniów, rodziców, nauczycieli, dyrektora, pracowników administracji i obsługi.
- i) Wychowanie absolwenta, Człowieka- sprawcy, przygotowanego do aktywnego udziału w życiu społecznym i gospodarczym w zjednoczonej Europie, posługującego się technologią informacyjną oraz językami obcymi.
- j) Działanie szkoły zgodnie z dwoma zasadami:
 - 1) nikt nikomu nie może wyrządzić krzywdy fizycznej i psychicznej
 - 2) nikt nikomu nie może przeszkadzać w nauce

Misja szkoły

Non scholae, sed vitae discimus - Uczymy się nie dla szkoły, lecz dla życia

- a) Realizacja celów zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz Statucie Szkoły ze szczególnym zwróceniem uwagi na zadania w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności oraz wychowania.
- b) Zapewnienie warunków do wszechstronnego rozwoju i zdobywania wiedzy, uwrażliwianie na potrzeby innego człowieka poprzez sprawną organizację procesu dydaktyczno-wychowawczego i współpracę z rodzicami, organem prowadzącym oraz szeroko pojętym środowiskiem lokalnym.
- c) Wpajanie wartości etycznych, humanistycznych i obywatelskich.

Sylwetka absolwenta Szkoły Podstawowej Nr 3 I Gimnazjum Nr 2 w Żorach

- 1. potrafi podejmować samodzielnie decyzje i ponosi za nie konsekwencje,
- 2. dokonuje rzetelnej samooceny,
- 3. potrafi kontrolować i modyfikować swoje zachowania,
- 4. potrafi planować swoją przyszłość,
- 5. podejmuje inicjatywy i jest twórczy,
- 6. nie naraża siebie i innych na niebezpieczeństwo,
- 7. potrafi współżyć i współdziałać w zespole,
- 8. umie okazać szacunek wobec życia,
- 9. prowadzi higieniczny styl życia,
- 10. potrafi funkcjonować w demokratycznym społeczeństwie,
 - powyższą sylwetkę uczeń kształtuje przy towarzyszącym wsparciu osób dorosłych.

Organizacja pomocy w sytuacjach zagrożenia

SYTUACJE ZAGROŻENIA	FORMY POMOCY WYCHOWAWCZEJ
Niedostatek ekonomiczny	<ul style="list-style-type: none">• współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, zbiórka odzieży;• zwolnienia ze składek ubezpieczeniowych;• zorganizowanie dożywiania;• pomoc w zakupie wyposażenia ucznia;• dofinansowanie do wycieczek, wyjazdów do kina, teatru, muzeum
Patologia rodziny i uzależnienia	<ul style="list-style-type: none">• profilaktyka uzależnień na lekcjach wychowawczych (programy profilaktyczne, filmy);• współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej;• współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną;• obserwacja i każdorazowe udzielanie pomocy;
Problemy w nauce	<ul style="list-style-type: none">• zajęcia wyrównawcze;• pomoc wewnątrzklasowa (koleżeńska);• pomoc ze strony nauczycieli przedmiotu; współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną;• programy wyrównawcze;

Zadania szkoły w obszarze wychowania

A. Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) Współpracę z rodzicami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- 2) Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- 3) Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 4) Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców;
- 5) Doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami;

- 6) Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców;
- 7) Rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej;
- 8) Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

B. Działalność profilaktyczna obejmuje w szczególności:

- 1) Realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych;
- 2) Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 3) Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- 4) Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej;
- 5) Włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Powinności wychowawcze

WYCHOWAWCY

1. w zakresie swoich tradycyjnych obowiązków:
 - 1) otacza indywidualną opieką wychowawczą swoich wychowanków,
 - 2) realizuje przewidziany program godzin wychowawczych,
 - 3) nadzoruje funkcjonowanie klasy i jej wywiązanie się z zobowiązań wobec szkoły,
 - 4) rozwiązuje bieżące problemy naukowe i wychowawcze – w razie potrzeby nawiązując kontakt z rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym,
 - 5) planuje i organizuje wspólnie z uczniami różne formy życia zespołowego, rozwijające jednostki i integrujące zespół,
 - 6) prowadzi dokumentację pracy klasy.
2. w zakresie koordynacji pracy zespołu pedagogicznego:

- 1) koordynuje, weryfikuje zamierzenia programowe zespołu, ustala kalendarz imprez klasowych, wycieczek itp.,
 - 2) podsumowuje wyniki uzyskiwane przez uczniów dotyczące wiedzy, osiągnięć,
 - 3) koordynuje pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
 - 4) dokonuje rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
 - 5) podejmuje działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
 - 6) wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
3. w zakresie organizacji pracy uczniów i nauczycieli:
- 1) przygotowuje materiały uczniowskie i rozdaje je uczniom,
 - 2) na bieżąco przekazuje wszelkiego rodzaju ogłoszenia i informacje.

NAUCZYCIELE PRZEDMIOTÓW

4. kształtują postawy patriotyczne i proeuropejskie;
5. rozbudzają pasje naukowe;
6. udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
7. reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań wskazują wzorce godne naśladowania poprzez prezentowanie na lekcjach sylwetek wybitnych postaci nauki polskiej i światowej;
8. proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
9. realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;
10. zapoznają z historią i filozofią nauki;
11. wskazują praktyczne zastosowania umiejętności i wiadomości osiągniętych na lekcjach;
12. wyrabiają nawyk przestrzegania zasad bhp podczas zajęć.

RODZICE

Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu obowiązani są do:

1. dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły;
2. zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka do szkoły, w tym zapewnienia opieki w drodze do i ze szkoły do czasu ukończenia przez dziecko 7 roku życia;

3. zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowanie się do zajęć szkolnych oraz zakupu przyborów szkolnych;
4. mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem i religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
5. znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez szkołę;
6. wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
7. wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
8. zgłaszają się do wychowawcy lub nauczyciela uczącego na wezwanie;
9. osobistego odbierania dziecka ze szkoły lub na podstawie pisemnej informacji rodzica w przypadku zamiaru zwolnienia z części planowanych lekcji lub nagłej choroby.

UCZNIOWIE, SAMORZĄD UCZNIOWSKI:

1. przestrzegają zasad obowiązujących w szkole;;
2. współorganizują imprezy i akcje szkolne;
3. znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
4. akceptują innych uczniów i szanują ich prawa;
5. współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
6. kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
7. prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
8. mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;

PEDAGODZY SZKOLNI:

1. prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
2. diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
3. udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
4. podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;

5. minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
6. inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
7. pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
8. wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM

Szkoła w realizacji swoich podstawowych zadań współpracuje z instytucjami i organizacjami społecznymi:

1. Władzą lokalną poprzez:

- 1) udział w akcjach typu sprzątanie świata, zbiórka surowców wtórnych,
- 2) organizację festynów, szkolnych uroczystości, konkursów, wycieczek,
- 3) organizowanie pomocy finansowej dla rodzin bez zabezpieczenia materialnego w postaci bezpłatnych obiadów, stypendiów, zasiłków szkolnych, wypoczynku wakacyjnego.

2. Wymiarem sprawiedliwości i organów porządkowych (kurator, policja) poprzez:

- 1) współpracę z Sądem Rodzinnym, z kuratorami,
- 2) udział w zajęciach prowadzonych przez policję na tematy: bezpieczeństwo ruchu drogowego, przeciwdziałanie agresji i przestępczości, odpowiedzialności dzieci przed prawem,
- 3) zabezpieczanie imprez organizowanych przez szkołę.

3. Placówkami kulturalnymi i oświatowymi (muzeum, MOK, Miejska Biblioteka Publiczna, Państwowa Szkoła Muzyczna, kino, Towarzystwo Miłośników Miasta Żory) poprzez:

- 1) uczestnictwo w spektaklach teatralnych, lekcjach muzealnych, koncertach umuzykalniających,
- 2) udział w seansach filmowych,
- 3) udział w konkursach i koncertach organizowanych przez placówki kulturalno – oświatowe,
- 4) udział w konkursach, warsztatach organizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną,
- 5) udział w spotkaniach z przedstawicielami TMMŻ.

4. Z żorskimi twórcami kultury poprzez:

- 1) organizację cyklicznych spotkań poświęconych określonym dziedzinom sztuki,

- 2) organizację warsztatów dla uczniów,
- 3) organizację Dnia Patrona Szkoły.

5. Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej poprzez:

- 1) pomoc uczniom przejawiającym trudności w nauce i zachowaniu,
- 2) dostosowanie wymagań edukacyjnych,
- 3) pomoc uczniom zdolnym,
- 4) organizowanie prelekcji dla uczniów i rodziców,
- 5) pomoc dzieciom z rodzin uzależnionych.

6. Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji poprzez:

- 1) udostępnianie hali sportowej na zajęcia dla klas sportowych,
- 2) pomoc w organizacji Szkolnego Dnia Sportu,
- 3) udział w zawodach organizowanych przez MOSiR,
- 4) udział w akcjach typu „Cała Polska Biega”, „Żorski bieg uliczny”.

7. Radami Dzielnic poprzez:

- 1) współorganizację festynów,
- 2) współorganizację konkursów dla dzieci,
- 3) współorganizację wyjazdów, wycieczek, rajdów,
- 4) umożliwienie uczniom zaprezentowania przygotowanych inscenizacji.

Ceremoniał i tradycje szkoły

Uroczystości	Działania wychowawcze	Termin
Rozpoczęcie roku szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Godne zachowanie podczas uroczystości, dbałość o strój galowy ✓ Poczucie wspólnoty społeczności szkolnej i klasowej. ✓ Identyfikacja z wymogami szkolnymi. 	IX
Pasowanie na ucznia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przyjęcie nowych uczniów w poczet społeczności szkolnej. ✓ Budowanie więzi wewnątrzszkolnej. 	X
Dzień Edukacji Narodowej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie poczucia szacunku dla roli i znaczenia edukacji oraz osób z nią związanych. 	X
Święto Niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Budzenie uczuć patriotycznych, poczucia dumy narodowej. 	XI

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zrozumienie znaczenia wolności i niepodległości dla narodu polskiego i każdego innego. ✓ Zaangażowanie uczniów w przygotowania do obchodów święta 	
Andrzejki	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie umiejętności właściwego korzystania z zabawy. ✓ Rozwijanie samodzielności, zaangażowania i kreatywności w trakcie przygotowań do zabawy. ✓ Kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie. 	XI
Mikołajki/ wizyta w DPS w Strumieniu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ukazanie różnych możliwości zabawy i rozrywki. ✓ Wskazywanie możliwości i uwrażliwienie dzieci na udzielanie pomocy innym ludziom. 	XII
Grudniowe spotkania świąteczno-noworoczne	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwój kreatywności, odpowiedzialności w trakcie przygotowań do inscenizacji – jasełek. ✓ Poznanie tradycji związanych z okresem bożonarodzeniowym. ✓ Dbłość o odświętny strój i właściwe zachowanie. ✓ Kształtowanie umiejętności przebaczenia. ✓ Integracja społeczności szkolnej. 	XII
Zabawy karnawałowe	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nawiązywanie do tradycji zabaw karnawałowych. ✓ Promowanie przyjemnego spędzania czasu wolnego. 	I/II
Dzień Babci i Dziadka/ Dzień Seniora	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uczenie szacunku dla osób starszych. ✓ Kształtowanie kreatywności w trakcie przygotowań do spotkań. ✓ Umacnianie więzi rodzinnej. 	I

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uczenie umiejętności wyrażania uczuć. 	
Obchody Dnia Książki	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Propagowanie czytelnictwa. ✓ Uczenie szacunku do książek. ✓ Wyzwalanie twórczości uczniowskiej. ✓ Pasowanie na czytelnika. 	X
Dzień Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie szacunku i postaw proekologicznych do przyrody i środowiska naturalnego. ✓ Zaprezentowanie wiedzy i umiejętności uczniów w konkursach. 	IV
Dzień Matki/Ojca	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie szacunku dla rodziców. ✓ Rozwijanie zaangażowania uczniów w życie rodziny. 	V
Obchody Dnia Patrona	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ukazywanie różnych rodzajów dzieł sztuki. ✓ Bieżące zapoznawanie uczniów z dorobkiem przedstawicieli żorskich twórców kultury. ✓ Promocja szkoły w środowisku lokalnym. ✓ Kształtowanie uczniowskiej kreatywności poprzez prezentacje własnego dorobku uczniów naszej szkoły. 	V/VI
Drzwi Otwarte	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przekazanie informacji rodzicom przyszłorocznych klas pierwszych. ✓ Zapoznanie rodziców z bazą szkoły. ✓ Wskazywanie zalet szkoły. 	V/VI
Dzień Sportu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uczestnictwo w imprezie sportowej na hali z udziałem rodziców. ✓ Uczenie zasad zdrowej rywalizacji. ✓ Popularyzacja aktywnego spędzania czasu wolnego. 	VI
Pożegnanie uczniów najstarszych klas kończących szkołę	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poczucie więzi ze szkołą macierzystą. ✓ Godne zachowanie podczas uroczystości. ✓ Ubiór stosowny do uroczystości. 	VI

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwijanie umiejętności dziękowania za pracę. 	
Zakończenie roku szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Promocja dobrych uczniowskich postaw. ✓ Godne zachowanie podczas uroczystości i noszenie strojów galowych. ✓ Poczucie więzi ze szkołą. 	VI
Apele szkolne	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwijanie umiejętności słuchania. ✓ Podkreślanie ważnych wydarzeń dla życia szkoły. ✓ Szybki przekaz informacji. ✓ Promowanie uczniowskich osiągnięć. 	Cały rok
Spotkania informacyjne dla rodziców według ustalonego na dany rok szkolny harmonogramu oraz informowanie o postępach dziecka poprzez dziennik elektroniczny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przekazywanie informacji rodzicom. ✓ Wspólne opracowywanie klasowych imprez, wycieczek. ✓ Wspólne rozwiązywanie problemów klasowych. ✓ Możliwość indywidualnej rozmowy z każdym nauczycielem. 	Cały rok
Konkursy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prezentacja uczniowskich uzdolnień, wiedzy. ✓ Rozwijanie świadomości rzetelnej pracy. ✓ Kształtowanie zdrowej rywalizacji. ✓ Promowanie uczniów najlepszych. ✓ Promowanie szkoły w środowisku. 	Cały rok

**PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018
Klasy I – III SP**

Obszar działań wychowawczych	Tematyka lekcji wychowawczych	Osoba realizująca	Przewidywane efekty oddziaływań
------------------------------	-------------------------------	-------------------	---------------------------------

– cele szczegółowe			wychowawczych – UCZEŃ:
Edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Umiejętne korzystanie z komputera, telewizji ✓ „Sieciaki” ✓ Netykieta. 	Wychowawca, nauczyciel zajęć komputerowych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ przestrzega podstawowych zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze, ✓ wyjaśnia zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z komputera. ✓ zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z komputera/internetu.
Klasy IV SP			
Wspomaganie rozwoju ucznia	✓ Poznanie zjawiska cyberprzemocy.	Wychowawca, nauczyciel zajęć komputerowych	✓ Zna zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania z mediów
Klasy V SP			
Kształowane są postawy i respektowane normy społeczne	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Odpowiedzialnie korzystam z mediów społecznościowych. ✓ Bezpieczeństwo w Internecie 	Wychowawca, nauczyciel zajęć komputerowych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zna zjawisko cyberprzemocy i zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z mediów społecznościowych ✓ zna zjawisko cyberprzemocy i zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z Internetu.
Klasy VI SP			
Wspomaganie rozwoju ucznia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Media – zagrożenie czy pomoc dla młodego człowieka ✓ Bezpieczeństwo w sieci. 	Wychowawca, nauczyciel zajęć komputerowych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zna zagrożenia płynące z internetu. ✓ świadomie korzysta z mediów. ✓ racjonalnie wyko-

			rzystuje czas wolny
Klasy VII SP			
Wspomaganie rozwoju ucznia	✓ Cyberprzemoc	Wychowawca, nauczyciel zajęć komputerowych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wie jakie są konsekwencje stosowania cyberprzemocy w Internecie; ✓ wie jak postąpić w przypadku zetknięcia się ze zjawiskiem cyberprzemocy
Edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Świadomie korzystam z mediów. ✓ Zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z komputera. 	Wychowawca, nauczyciel zajęć komputerowych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdaje sobie sprawę z tego, iż nadmierne korzystanie z mediów wpływa niekorzystnie na organizm ✓ wie jak właściwie korzystać z komputera
Kształowane są postawy i respektowane normy społeczne	✓ Bezpiecznie korzystam z komputera i Internetu (strony 18+, portale społecznościowe).	Wychowawca, nauczyciel zajęć komputerowych, uczniowie	✓ wie jak bezpiecznie korzystać z komputera
Klasy II G			
Edukacja zdrowotna	✓ Komputer – rozrywka czy problem?	Wychowawca, nauczyciel zajęć komputerowych, uczniowie	✓ wie, jak właściwie korzystać z technologii TIK
Kształowane są postawy i respektowane normy społeczne	✓ Zjawisko cyberprzemocy	Wychowawca, nauczyciel zajęć komputerowych, uczniowie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zna zasady bezpiecznego poruszania się w sieci; ✓ wie, jak postąpić w przypadku zetknięcia się ze zjawiskiem cyberprzemocy; ✓ zna konsekwen-

			cje stosowania cyberprzemocy
Klasy III G			
Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bezpieczny Internet. ✓ Miej władzę nad korzystaniem z mediów. 	Wychowawca, nauczyciel zajęć komputerowych uczniowie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ potrafi bezpiecznie korzystać z Internetu; znaleźć alternatywne źródło spędzania wolnego czasu ✓ wie, że od różnych form mediów można się uzależnić ✓ rozumie, że intencją twórców mediów jest to, żebyśmy jak najczęściej ich używali ✓ wie, że to użytkownik powinien panować nad mediami, a nie one nad nim

PROCEDURA EWALUACJI PROGRAMU

1. CELE

A. ewaluacja kształtująca:

- 1) uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu profilaktycznego,
- 2) poznanie ewentualnych trudności i braków, które występują w trakcie realizacji,
- 3) określenie nastawienia uczestników (uczniów, nauczycieli, rodziców) do realizacji programu.

B. ewaluacja końcowa:

- 1) dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu profilaktycznego,
- 2) uzyskanie opinii (od uczestników, od przedstawicieli środowiska lokalnego itp.) o wartości zrealizowanego programu profilaktycznego.

2. KRYTERIA

A. kryterium zgodności:

- 1) zgodność efektów programu z założonymi celami,

- 2) zgodność celów programu z potrzebami (adresatów programu, środowiska lokalnego itp.),
- 3) zgodność wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu z zaplanowanymi w programie.

B. kryterium efektywności:

- 1) zmniejszenie ilości zachowań (patologicznych, ryzykownych) u młodzieży,
- 2) poprawa klimatu szkoły (w zakresie przewidzianym w programie),
- 3) wzrost kompetencji wychowawczych u nauczycieli, rodziców itp.

3. METODY ZBIERANIA INFORMACJI

A. metody bezpośrednie – obserwacja, analiza odpowiednich dokumentów szkolnych, analiza osiągnięć uczniów, wywiady, metoda dialogowa itp.

B. metody pośrednie – badania kwestionariuszowe: ankiety, kwestionariusze badania postaw, techniki socjometryczne, wypracowania uczniów, sondaże itp.

4. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Tryb postępowania w trudnych sytuacjach (załącznik nr 1)